

Jutlus Nõos P, 22.07.18 kell 11.00, 8. pühapäev *post Trinitatis*

Lektsioonid: Jr 7:1–7; Mt 7:24–29

Jutlus: Hb 12:12–17

Laulud: 365 (1–3); 333 (1–4, 5); 136 (1–4); 366 (1–4)

Seepärast tehke jälle tugevaks lõtvunud käed ja jõuetud põlved ja õgvendage teerajad oma jalgadele, et lonkur ei väänaks jalga, vaid pigem saaks terveks. Taotlege rahu kõikidega ja pühitsust, milleta keegi ei saa näha Issandat, ja valvake, et keegi ei jääks ilma Jumala armust, et mingi kibe juur üles kasvades ei tooks tüli ning paljud selle läbi ei rüvetuks, et keegi ei oleks hooraja ega ka kõlvatu nagu Eesav, kes üheainsa kõhutäie eest andis käest oma esmasünniõiguse. Te ju teate, et kui ta pärastpoole küll tahtis pärida õnnistust, tunnistati ta kõlbmatuks; ta ei leidnud meelearanduseks kohta, ehk ta küll seda pisaratega otsis.

Tänane kirjakoht jätkab mõtet Hb 12, mida puudutasime tänavu 10. juuni jutluses. Nimelt on kannatused, mis meie elus ette tulevad, Jumala viis meid kasvatada. Sest mis poeg see on, keda isa ei kasvata (Hb 12:7)! Kui juba lihased isad kasvatasid meid lühikest aega oma äranägemise järgi, siis Jumal kasvatab meid meie kasuks, et saaksime osa tema pühadusest (Hb 12:10).

Ja seepärast pole meil tarvis meelt heita ega lootust kaotada, vaid tuleb teha jälle tugevaks lõtvunud käed ja jõuetud põlved ning õgvendada teerajad oma jalgadele (Hb autor viitab siin mõtetele VT-st, Js 35:3 ja Õp 4:26). Seda, kuidas seda teha, õpetabki Hb autor meile järgnevas.

Esmalt tuleb taotleda kõikidega rahu. See rahu, millest kõneldakse UT-s pole mitte poliitiline rahu, maailma rahu, millest on 20. sajandil palju kõneldud, sh NSVL-i ajal meie maal, vaid see rahu on Jumala rahu. See on see rahu, millest laulsid inglikoorig Petlemma väljal Lk 2:14: „Au olgu Jumalale kõrges ja maa peal rahu, inimestest hea meel!” See on rahu, mida mõtleb Jeesus, kui ta ütleb Jh 14:27: „Rahu ma jätan teile, oma rahu ma annan teile. Mina ei anna teile nõnda, nagu maailm annab.“ See on rahu, mis elab Püha Vaimu toel inimese südames, ka siis kui ümberringi pole poliitilisest rahust jälgegi. Ja võib-olla on just poliitiliselt segastel aegadel Jumala rahu tugevamini tuntav kui n-ö rahuaegadel.

See muidugi ei tähenda, et kristlane ei peaks poliitilist rahu taotlema. Rahu on ikka parem kui sõda! Kuid evangeeliumisse on sisse kodeeritud konflikt kaduva maailmaga, sest Jeesus ütleb Mt 10:34jj: „Ärge arvake, et ma olen tulnud rahu tooma maa peale! Ma ei ole tulnud tooma rahu, vaid mõõka, sest ma olen tulnud lahutama meest tema isast ja tüdarta tema emast ja miniat tema ämmast, ja inimese vaenlasteks saavad tema kodakondsed.“ Nõnda võib kergesti juhtuda, et see poliitiline rahu, mida maailma eri paikades eri ajastutel taotletakse, pole kooskõlas Jumala tahtmisega. Andku Jumal meile alati tarkust õiget rahu valest rahust eristada!

Teiseks tuleb taotleda pühitsust. Võib-olla aitab seda mõtet mõista Pauluse sõna 1Ts 4:3–7: „Jah, see on Jumala tahtmine: teie pühitsus, et te hoiduksite hooruse eest, et igaüks teie seast oskaks pidada oma astjat pühitsuses ja aus, mitte himude kires, nõnda nagu paganad, kes ei tea midagi Jumalast, et ükski ei oleks üleastuja ega petaks oma venda asjaajamises, sest Issand maksab kõige säärase eest kätte, nii nagu me oleme seda teile ka enne ütelnud ja tunnistanud. Jumal ei ole meid ju kutsunud rüvedusele, vaid pühitsusele.“ Paulus viitab siin Jumala käskudele, täpsemalt 10 käsu 6. ja 7. käsule. Täheandab, pühitsuse all tuleb mõista Jumala käskude täitmist. Käskude täitmine aga tähendab omakorda lähedust Jumalale. Ning kui me ei püüa pidada Jumala käske, siis ei saa meid Jumala läheduses hoida ka Püha Vaim, kelle Jumal on andnud meile abiliseks ja lohutajaks.

Hb 12:15 kõneldakse kibedast juurest, viidates VT kirjakohtadele 5Ms 29:17: „Seepärast ärge olgu teie hulgas meest või naist või suguvõsa või suguharu, kelle süda pöördub täna Issanda, meie Jumala juurest, et minna teenima nende rahvaste jumalaid; ärge olgu teie hulgas juurt, mis kasvatab mürki ja koirohtu.“

Taust on seega ebajumalakummardamine. Ka nt 1Makk 1:10 nimetatakse Seleukiidide riigi valitsejat Antiochos Epifanest, kes kiusas taga judaistlikku religiooni, „patuseks võsuks“. Mõned piiblikommentaatorid on aga arvanud, et siin vastandab Hb autor Kristust ja antikristust, ehk siis

Jumala Poega ja temale vastanduvaid jõude.

Selliseid „kibedaid juuri“ või „patuseid võsusid“ tekib ikka ja jälle. Ja nagu Hb autor siin ütleb, tuleb see Jumala armu puudumisest. Jumal valab oma armu välja kõigile ja kõikjale, kuid alati ei võeta seda vastu. Ja nõnda sünnib maailmas ikka häda ja viletsust. Õnneks ei võta Jumal oma armu kunagi ära ja seetõttu jääb alati paiku, kus Jumala arm elama jääb. Selliseks paigaks on alati olnud Kristuse kogudus, kuhu saab hädaaegadel varjule tulla, et otsida seda rahu ja pühitsust, millest ennist juttu oli.

Hb 12:16j tuuakse lugejale hoiatav näide Eesavist, Jaakobi kaksikvennast, keda nimetatakse kõlvatuks, kuna ta andis üheainsa kõhutäie eest käest oma esmasünniõiguse. Kui tõele au anda, siis 1Ms-s ei nimetata Eesavit kõlvatuks, vaid jäetakse temast pigem mulje kui natuke rumalast, ent heasüdamlikust mehest. Leppis ta ju meelsasti ära oma venna Jaakobiga, kes õigupoolest oli ju tüssanud hoopis teda.

Siiski on juutlikus (rabiinlikus) traditsioonis tõepoolest kombeks vaadelda Eesavit liiderliku mehena. Hb autor toob eelmises peatükis Hb 11:24j vastupidise näite Moosesest, kes ei lasknud end täiskasvanuna nimetada vaarao tütre pojaks, vaid „eelistas pigem näha vaeva koos Jumala rahvaga kui üürikest aega nautida pattu“.

Niisiis kutsub Hb autor meid üles lühiajalistele, kuid Jumala armust eemalekiskuvaile ahvatlustele mitte järele andma, vaid neile vastu panema. Sest pärast võib olla juba hilja. Kui Eesav tuli pärast Jaakobit oma isa Iisaki juurde õnnistust saama, siis ei saanud isa enam midagi teha, sest õnnistus oli juba teisele pojale antud.

Tänu Jumalale pole asi siiski nii hull nagu Hb autor meile kõneleb. Eesav jäi küll oma isa õnnistusest lõplikult ilma, kuid leidis leidis siiski Jumala armu lepituses oma vennaga. Nähtavasti pehmendas Jumal tema südant, nii et ta viha lahtus ning ta võis joosta oma vennale vastu ja teda nähes liigutusest nutta.

Jumala armastus meie vastu ei lõpe ka siis, kui me eksime. Jumal annab meile ikka ja jälle võimalusi meeleparanduseks ja meie asi on nendest võimalustest kinni haarata.

Samasugune suhe olgu ka meil meie patustanud usukaaslaste vastu. Lk 17:3j ütleb Jeesus: „Jälgige end: kui su vend patustab, siis noomi teda, ja kui ta kahetseb, anna talle andeks! Ja kui ta ka seitse korda päevas sinu vastu patustab ja seitse korda sinu poole pöördub, öeldes: „Ma kahetsen”, andesta ikka talle!” Pattu ei tule sallida, kuid kui patustanu kahetseb, siis tuleb talle andeks anda, justnagu Jumal ise annab meile iga päev meie patud andeks.

Nõnda siis, kui meie elus tulevad rasked ajad, ärgem heitugem, vaid, nagu algul öeldud, tehkem oma käed jälle tugevaks, ajagem põlved sirgu ja õgvendagem oma teerajad. Seda kõike võimaldab meil teha Jumala arm, mis meile on ilmunud meie Issanda Jeesuse Kristuse läbi, kellele olgu au igavesest ajast igavesti!

Aamen.